

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Милена Христова Йоргова

относно представените материали на доц. д-р Гинка Андонова Механджийска за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „професор” в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.4. Социални дейности (Методи на социална работа, Геронтологична социална работа), обявен в ДВ, бр.105/11.12.2020 г.

I. Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на академична длъжност „професор” е обявен от Софийския университет „Св. Климент Охридски” за нуждите на Факултета по педагогика (ДВ, бр.105/11.12.2020 г.).

Документи за участие в конкурса е подал един кандидат – доц. д-р Гинка Андонова Механджийска, преподавател в катедра „Социална работа” на Факултета по педагогика при СУ. Тя е допусната до участие с решение на Комисия за разглеждане на документите на кандидатите (Заповед № РД-38-12/13.01.2021 г) от 15.02.2021 г. (Протокол).

Становището е изготвено на основание решение от първото заседание на научното жури (Протокол №1/18.02.2021 г.), определено със заповед № РД-38-8/07.01.2021 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски”.

Ходът на процедурата по конкурса е съобразен с разпоредбите на Закона за развитие на академичния състав в Р. България, Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски” и не провокира съмнения относно допуснати нарушения.

II. Данни за кандидата

Академичното развитие на доц. д-р Механджийска започва от 1997 г. като хоноруван асистент в СУ „Св. Климент Охридски”. Тя последователно заема академичните длъжности – асистент (1998 г.), старши асистент (2001 г.), главен

асистент (2004 г.) и доцент (2009 г.). Нейната преподавателската и изследователска дейност е тясно свързана с теоретико-методологичните и приложни аспекти на социалната работа. Доц. д-р Механджийска е добре позната в научната и професионалната общност като автор на многобройни публикации, сред които монографии и учебно-методическа литература, а също и като експерт, консултант и лектор по проблемите на социалната работа в социалните услуги на общинско и национално равнище. В периода 2014 – 2021 г. тя е член на експертни групи към НАОА за акредитация по ПН 3.4. Социални дейности и член на научни журита по ЗРАСРБ.

III. Описание на научните трудове

Доц. д-р Механджийска представя за конкурса като автор на общо 41 броя публикации, които не се повтарят с публикациите за придобиване на ОНС „доктор” и публикациите за заемане на академична длъжност „доцент”. Трудовете са структурирани, както следва: *по вид*: монографии – 2 бр.; учебни и методични пособия – 3 бр.; глави от книги – 3 бр.; студии – 4 бр.; статии и доклади – 29 бр.; *по авторство*: 39 самостоятелни публикации с общ обем 1142 издателски страници (95% от цялостната научна продукция) и 2 в съавторство.

Монографията „Социална работа с индивидуални клиенти” е представена като основен хабилитационен труд. В нея са разгледани концептуалните основи на социалната работа с индивидуални клиенти, анализирано е прилагането на методите: социална работа по случай и индивидуално консултиране в контекста на индивидуализацията на помагания процес и са потърсени проекциите на индивидуализацията в практиката като нормативна регулация и професионално поведение.

Монографията „За същността и класификациите на методите на социалната работа” е посветена на изключително дискуссионен изследователски проблем, отнасящ се до дефинирането и класификационното разработване на методите на социална работа.

Представената за рецензиране научна продукция е свързана с тематичната насоченост на обявения конкурс. Публикациите на кандидата се отличават със задълбоченост и иновативност, рецензирани и публикувани са в авторитетни издания. Като количество и обем те отговарят на изискванията и показват активна и продуктивна научноизследователска дейност по тематиката на обявения конкурс.

Няма доказано плагиатство по законоустановения ред в научните трудове.

IV. Обща характеристика на научната и преподавателската дейност

От представената информация по конкурса е видно, че кандидатът осигурява достатъчно доказателства относно своята научноизследователска и учебна дейност.

Участия в проекти и научни форуми

В периода 2010-2021 г. доц. д-р Механджийска участва в 11 проекта. Тя е член на екипа или участва в дейности при 5 национални проекта, 2 международни проекта; ръководител е на 4 университетски научноизследователски проекта. В своята изследователска дейност доц. д-р Механджийска включва студенти и докторанти, които успешно се изявяват под нейно ръководство в научни форуми. Кандидатът има 19 участия в авторитетни научни прояви.

Научните търсения на доц. д-р Механджийска намират реално приложение в практиката посредством нейното участие като консултант и лектор по актуални проблеми в работа на заведенията за социални услуги – изработване на индивидуални оценки и планове, методи на работа с хора в напреднала и старческа възраст, трудотерапия и др. Оценка за експертизата на кандидата е участието в работни групи към МТСП и МЗ.

Доц. д-р Механджийска е член на редакционните колегии на списание „Социална работа” и на Годишник на Софийски университет “Св. Климент Охридски”, Книга Социални дейности.

Преподавателска дейност

Преподавателската работа на доц. д-р Механджийска напълно съответства както на научната област и професионалното направление на конкурса, така и на нейното професионално развитие. В периода 2010 – 2021 г. тя води учебни занятия и има разработени лекционни курсове по дисциплините: „Методи на социална работа“, „Геронтологична социална работа“, „Методи на геронтологична социална работа“, „Практикум по методи на социална работа“ и др. в ОКС „бакалавър“; „Методи на социална работа“, „Интервюиране на бежанци“, „Супервизия в социалната работа“ и др. в ОКС „магистър“; „Автобиографично интервю, автобиографичен разказ и наративен анализ в научните изследвания в областта на социалната работа“ в ОНС „доктор“. Доц. д-р Механджийска е научен ръководител на двама успешно защитили докторанти.

Тематичната насоченост на научните изследвания и приложната дейност на доц. д-р Механджийска успешно се съчетават с дисциплините, които преподава и позволяват използване на получените научни резултати в учебния процес и провеждане на обучение с изразена практическа насоченост.

V. Научни приноси

От представените за участие в конкурса публикации на доц. д-р Механджийска могат да бъдат изведени резултати с научно-теоретичен и научно-приложен характер, свързани с:

- Методология и методи на социална работа

Методологията и методите на социална работа са концептуализирани от позициите на интегративната парадигма и комплексно-ориентираното практикуване на социалната работа. Убедително е аргументиран статута на социалната работа като професия със свой собствен професионален облик и идентичност. Направена е теоретико-методическа систематизация на действието на методите за работа с индивидуални клиенти. Изведени са

факторите, определени са характеристики и ограничения на методите и техните класификационни модели.

Конструирани са модели и образци за практическо изработване на индивидуални планове за социална работа с потребители на социални услуги, както и методика на домашните посещения в социалната работа за реализация на работни дейности в домашна среда.

– Геронтологична социална работа

Дефинирана и концептуализирана е геронтологичната социална работа през призмата на особеностите и закономерностите на стареенето и старостта. Развит и приложен е геронтологичният възглед за социалната работа с хора в напреднала и старческа възраст в теренни проучвания, подготовка на студенти по социални дейности, обучения на специалисти в социални услуги за стари хора.

Изследвани са психосоциалните измерения на статуса и функционирането при лица в напреднала и старческа възраст. Определени са факторите на въздействие, моделите и съдържанието на програмите за индивидуална и групова социална работа в заведения за социални услуги за стари хора. Установени са връзки и зависимости между потребностите на потребителите и професионалната социална подкрепа. Разработен е инструментариум за групова работа и за оценяване функционалната автономия и планиране на подкрепата при потребители на социални услуги за стари хора.

Според представената справка за забелязани цитирания кандидатът представя 161 цитирания в научни публикации на други автори, от които 62 цитирания на публикациите, представени за участие в настоящия конкурс.

Заключение

Представените материали по конкурса напълно отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични

длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Те представят доц. д-р Гинка Механджийска като водещ учен, преподавател и утвърден експерт. Това ми дава основание с убеденост да препоръчам на научното жури да предложи на Факултетния съвет на Факултета по педагогика при СУ „Св. Климент Охридски“ да избере доц. д-р Гинка Андонова Механджийска на академичната длъжност „професор“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.4. Социални дейности (Методи на социална работа, Геронтологична социална работа).

19.04.2021 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Милена Йоргова